

vi ellers vilde have faaet, ville have tabt Mere, end om vi nu opførte en ny Museumsbygning for 72,000 Rbd. Det er denne Betragtning, som jeg har fundet Anledning til at gjøre, og som jeg vil henstille til Forsamlingens Overveelse, idet jeg, som sagt, skal overgive til Udvalget den seneste udførlige Beretning, der er kommen til mig i Dag. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om Kommunitetets Tilskud til Universitetet har jeg allerede tilstrækkelig udtalt mig derom, og skal ikke komme tilbage dertil. — Hvad angaar Forslaget om Oprettelsen af de nye Stipendieportioner, da vil jeg ikke fragaa, at det har været overraskende for mig; thi jeg har virkelig troet at være i god Samstemning med Udvalget ved at gaa den Vej, som jeg har valgt. Svorledes har det sig egentlig med Kommunitetet? Det er nu stillet som et Slags stort Spørgsmaalstegn; det er gaaet med det, for at tale fuldstændig oprigtigt og aabent, som med Sorø Akademi. Det var nemlig en Institution, der havde et Formaal, til hvilket der ikke passende kunde bruges mere end maaske $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{5}$ af dets Indtægter, og saa opstod det Spørgsmaal, hvad man skulde gjøre med de øvrige Penge, da de ikke passende kunde bruges til det oprindelige Formaal. Vi have da efterhaanden ved fælles Medvirkning hjulpet godt til paa anden Maade at blive af med Overskudet, saa at det nu er kommet saa vidt, at det har tabt sin Tilstrækningskraft, saa at man kan sige, at man nu har bespørgt det for en Tid. Ved Kommunitetet har man set noget ganske Tilsvarende; dets Indtægter ere kun giorte til at bespise fattige Studenter for; men lad dem end spise nok saa godt, saa kunne de dog ikke spise mere end $\frac{1}{3}$ af Indtægterne. Saa spørges der: Hvad skulle vi nu gjøre med de øvrige $\frac{2}{3}$? Det kan jo ikke være Meningen, at disse Midler, der oprindeligt ere giorte til fattige Studerendes Bespisning, stadig skulde anvendes paa denne Maade til et Marktenberi; men man har forvandlet det til en Understøttelse for fattige Studerende, og saaledes, at der i en lang Række af Aar og før Rigsdagens Tid er blevet givet en Del deraf, som jeg før omtalte, til Tilskud til Universitetet og til visse Formaal, der ere af Interesse for Videnskabene og det videnskabelige Liv i det Hele. Nu har man imidlertid set, at naar Anvendelserne slippe op, og navnlig, naar man fritager Kommunitetet for at svare til Overskudet ved Universitetet, vil der komme en betydelig Del Penge frem, som skulle anvendes, og man har da sagt, at man maa udvide Formaalene. Nu tror jeg ganske vist, at selv om man fastholder det Forhold, som bestaar til Universitetet og til de Formaal, hvortil Bidragene ere bleve anvendte, maa det siges, at det er et betydeligt Overskud, som man nu har, og at der altsaa virkelig er en Trang til at finde en Form, som kunde anses for passende til dette Overskuds Anvendelse. Men det kan dog ikke negtes, at der

blandt disse Formaal maa siges at være nogle, som staa det oprindelige Formaal nærmere, og andre, som staa det noget fjernere. Det forekommer mig f. Ex., at, naar det egentlige Formaal er at hjælpe fattige Studerende, maa det Formaal siges at ligge nærmest at give nu, da der er en Leilighed dertil, noget Yderligere til disse. Den Hjælp, der blev bestemt, blev normeret i 1855; der er altsaa hengaaet 20 Aar siden den Gang, og det kan da ikke negtes, at der deri kunde ligge Opfordring til, naar man tidligere gav 3 Rbd. om Maanedes, saa at lægge 1 Rbd. til, saa at de fik 4 Rbd., og maaske give 5 Rbd. til Andre. Det vilde ikke være Andet end fuldstændig billigt at gjøre Understøttelsen nogenledes svarende til, hvad den var tidligere. Er dette dog ikke den naturligeste Maade at hjælpe paa og dernæst den, at give Anvendelsen en lidt større Udstrækning, saa at nogle flere Studerende — der er sandelig nok af dem, som ere i Trang — kunde faae Hjælp? Jeg tror ikke, at man kan benegte, at dette har sin Rigtighed. Men man gaar et Skridt videre og siger: Hvorfor alene blive ved de Studerende? Lader os ogsaa gaa til Andre og lade dem nyde godt deraf. Vel er der allerede nu optaget en Del Saadanne, som uden at være Studenter dog nyde Godt af Understøttelsen, idet man nemlig har givet til Folk ved den polytekniske Lærestiftelse. Dette er et Skridt fremad ud over Fundatsens oprindelige Bestemmelser og i den Retning, som man her i det Hele har søgt at bringe frem; men saa siger man paa ny, at det ikke er nok. Det er ganske rigtigt, der kunde gjøres Mere; men saa vil jeg her tillige bemærke, at det, at man finder, at der ikke er gjort nok, er dog en besynderlig Grund til at negte at give til dem, som maa siges at være de Nærmeste. Naar man har 61,000 Rbd. i Overskud paa Kommunitetet, er det dog besynderligt at sige: Vi ville have 73,000 Rbd. ved at negte disse 12,000 Rbd. til de Formaal, som ligge ganske nær. Hvis man endda havde aldeles bestemt og klart formulerede Formaal, hvortil Tilskudet skulde gives, vilde jeg sige, at dette, om det ikke kunde refferdiggjøre, saa dog maaske kunde forklare denne Nægtelse, men dette er langt fra Tilfældet. Man har — det maa man indrømme mig — kun overmaade løst fremsat, at man mente, at disse Midler kunde finde Anvendelse f. Ex. ved Understøttelse til Kvinder, som vilde studere Medicin, og til forskellige Folk, Akademikere og Iffe-Akademikere fra Provindserne, som ønskede ved et Ophold i Kjøbenhavn at fortsætte deres Uddannelse og udvide deres Kundskaber. Det er aabenbart lidt forhastet at tale om disse Kvinder, der ville studere Medicin; jeg har kun Kundskab om en eneste saadan, idet der kun er een Kvinde, som har henvendt sig til mig i Anledning af, at hun ønsker at underkaste sig examen artium. Med Hensyn til det andet Punkt tvivler jeg ikke